

Tvorba a užití HDP - 1. čtvrtletí 2022

31.5.2022 - Jan Benedikt | Český statistický úřad

Podle zpřesněného odhadu vzrostl hrubý domácí produkt v 1. čtvrtletí mezičtvrtletně o 0,9 % a meziročně o 4,8 %. Meziroční růst HDP byl podpořen zejména výdaji na konečnou spotřebu domácností a tvorbou hrubého kapitálu, naopak negativní vliv měla zahraniční poptávka.

Zpřesněný odhad potvrdil růst české ekonomiky v prvním čtvrtletí jak v mezičtvrtletním, tak v meziročním srovnání. Hrubý domácí produkt (HDP) očištěný o cenové vlivy a sezónnost[1] vzrostl ve srovnání s předchozím čtvrtletím o 0,9 % a meziročně o 4,8 %.

Hrubá přidaná hodnota (HPH) vzrostla v 1. čtvrtletí mezičtvrtletně o 0,8 % a meziročně o 4,4 %. V mezičtvrtletním srovnání nejvíce přispěl k růstu HPH zpracovatelský průmysl (růst 3,2 %) a stavebnictví (+6,4 %). Dařilo se i skupině odvětví obchodu, dopravy, ubytování a pohostinství (+0,6 %). Pokles nastal v peněžnictví a pojišťovnictví (-3,2 %) a ve skupině odvětví veřejné správy, vzdělávání, zdravotní a sociální péče (-2,5 %).

Na meziročním růstu HPH (+4,4 %) se nejvíce podílela skupina odvětví obchodu, dopravy, ubytování a pohostinství +2,3 p. b. (růst o 14,1 %), stavebnictví +0,6 p. b. (+9,6 %), činnosti v oblasti nemovitostí +0,4 p. b. (+3,6 %) a odvětví veřejné správy, vzdělávání, zdravotní a sociální péče +0,4 p. b. (+2,3 %). Zpracovatelský průmysl měl negativní vliv -0,2 p. b. (-0,7 %).

Na straně poptávky byly v 1. čtvrtletí hlavními faktory mezičtvrtletního růstu HDP rostoucí výdaje na tvorbu hrubého fixního kapitálu a zahraniční poptávka. Meziroční růst HDP (+4,8 %) ovlivnily zejména výdaje na konečnou spotřebu domácností +3,4 p. b.[2], investiční výdaje +1,6 p. b. a změna stavu zásob +1,5 p. b. Naopak negativní vliv měla zahraniční poptávka (-2,0 p. b.).

„Rozdílná struktura příspěvků růstu HDP v meziročním a mezičtvrtletním srovnání je způsobena několika významnými faktory. Srovnávací základna loňského roku byla ještě do značné míry ovlivněna protiepidemickými opatřeními a nedostatkem komponent zejména pro průmysl. V tomto roce se ve výdajích domácností již začíná projevovat rostoucí cenová hladina a omezování jejich výdajů zejména na předměty dlouhodobé spotřeby,“ komentuje údaje Vladimír Kermiet, ředitel odboru národních účtů ČSÚ.

Výdaje na konečnou spotřebu klesly mezičtvrtletně o 0,8 % a meziročně vzrostly o 6,2 %. Z toho výdaje na konečnou spotřebu domácností se mezičtvrtletně snížily o 1,0 %. Pokles nastal především u výdajů za nákup předmětů dlouhodobé spotřeby. Meziročně vzrostly výdaje na konečnou spotřebu domácností o 8,5 %. Výdaje na konečnou spotřebu vládních institucí mezičtvrtletně klesly o 0,2 % a meziročně vzrostly o 2,0 %.

Tvorba hrubého fixního kapitálu vzrostla o 4,5 % mezičtvrtletně a o 7,4 % meziročně. Rostly zejména investice do obydlí, ostatních budov a staveb a dopravních prostředků.

Saldo zahraničního obchodu se zbožím a službami dosáhlo v běžných cenách hodnoty 10,7 mld. Kč, bylo tak o 86,2 mld. nižší než ve stejném období předchozího roku. Vývoz rostl mezičtvrtletně reálně o 3,0 %. V meziročním srovnání klesl o 0,1 %, kde vývoj nejvíce ovlivnil pokles vývozu motorových vozidel. Dovoz rostl mezičtvrtletně o 2,3 % a meziročně o 3,7 % především zásluhou růstu dovozu kovodělných výrobků a elektrických zařízení. Naopak klesal dovoz automobilů a subdodávek pro

automobilový průmysl.

Z hlediska cenového vývoje v 1. čtvrtletí celkový deflátor HDP vzrostl meziročně o 5,8 %, nejvíce od roku 2002.

Celková zaměstnanost[3] vzrostla v porovnání s předchozím čtvrtletím o 0,4 % a meziročně vzrostla o 1,5 %. Celkem bylo odpracováno o 0,8 % hodin více než v předchozím čtvrtletí a meziročně více o 6,4 %.

<https://www.czso.cz/csu/czso/ci/tvorba-a-uziti-hdp-1-ctvrtleti-2022>